

A TANTÁRGY ADATLAPJA

LLT4211 Baltikumi finnugor irodalmak

Egyetemi tanév 2025-2026

1. A képzési program adatai

1.1. Felsőoktatási intézmény	Babeș-Bolyai Tudományegyetem
1.2. Kar	Bölcsészettudományi Kar
1.3. Intézet	Irodalomtudományi Intézet
1.4. Szakterület	Nyelv és irodalom
1.5. Képzési szint	Alapképzés
1.6. Tanulmányi program / Képesítés	Komparatiztika
1.7. Képzési forma	Nappali

2. A tantárgy adatai

2.1. A tantárgy neve		Baltikumi finnugor irodalmak				A tantárgy kódja		LLT4211		
2.2. Az előadásért felelős tanár neve			dr. Molnár Bodrogi Enikő							
2.3. A szemináriumért felelős tanár neve			dr. Varga P. Ildikó							
2.4. Tanulmányi év		2	2.5. Félév		2	2.6. Értékelés módja		V	2.7. Tantárgy típusa	

3. Teljes becsült idő (az oktatási tevékenység féléves óraszám)

3.1. Heti óraszám	2	melyből: 3.2 előadás	1	3.3 szeminárium/labor/projekt	1
3.4. Tantervben szereplő összórás	28	melyből: 3.5 előadás	14	3.6 szeminárium/labor	14
Az egyéni tanulmányi idő (ET) és az önképzési tevékenységekre (ÖT) szánt idő elosztása:					óra
A tankönyv, a jegyzet, a szakirodalom vagy saját jegyzetek tanulmányozása					12
Könyvtárban, elektronikus adatbázisokban vagy terepen való további tájékozódás					30
Szemináriumok / laborok, házi feladatok, portfóliók, referátumok, esszék kidolgozása					18
Egyéni készségfejlesztés (tutorálás)					8
Vizsgák					2
Más tevékenységek:					

A dékáni jóváhagyás időpontja
A felelős dékán neve és aláírása

3.7. Egyéni tanulmányi idő (ET) és önképzési tevékenységekre (ÖT) szánt idő összórárszáma	70
3.8. A félév összórárszáma	98
3.9. Kreditszám	4

4. Előfeltételek (ha vannak)

4.1. Tantervi	-
4.2. Kompetenciabeli	-

5. Feltételek (ha vannak)

5.1. Az előadás lebonyolításának feltételei	terem, alkalmmilag vetítő, laptop, hangszórók
5.2. A szeminárium / labor lebonyolításának feltételei	terem, alkalmmilag vetítő, laptop, hangszórók

6. Elsajátítandó jellemző kompetenciák¹

Szakmai/kulcs-kompetenciák	- C1 Az általános nyelvészeti, irodalomelméleti és összehasonlító világirodalmi fogalmak megfelelő használata - C2 Hatékony szóbeli és írásbeli kommunikáció az anyanyelven - C4 Az irodalmi jelenség szintetikus, analitikus, esztétikai és kulturális bemutatása/ismertetése
Transzverzális kompetenciák	- CT1 A nyelv és irodalom szakterület szempontjainak használata figyelembe véve a szakmai etikát. - CT2 Kapcsolatteremtés csoportban; interperszonális kommunikáció és szerepvállalás. - CT3 Egyéni fejlődési terv megvalósítása; a célok elérése tanulási folyamatok, csoportos tevékenységek és intézményi programokon való részvétel segítségével

¹ Választhat kompetenciák vagy tanulási eredmények között, illetve választhatja mindkettőt is. Amennyiben csak az egyik lehetőséget választja, a másik lehetőséget el kell távolítani a táblázatból, és a kiválasztott lehetőség a 6. számot kapja.

7. A tantárgy célkitűzései (az elsajátítandó jellemző kompetenciák alapján)

7.1 A tantárgy általános célkitűzése	•
7.2 A tantárgy sajátos célkitűzései	•

8. A tantárgy tartalma

8.1 Előadás	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1. A finn irodalomtörténet korszakai a reformáció korától Aleksis Kiviig.	Frontális előadás és interaktív tevékenységek	Laitinen, Kai: A finn irodalom története. Gondolat. Budapest. 1981. 75–92, 117–133, 139–154.
2. A finn irodalom története Aleksis Kivittől a téli háborúig.	Idem.	Laitinen, Kai: A finn irodalom története. Gondolat. Budapest. 1981. 163–171, 178–191, 207–223, 264–268, 285–288.
3. A Kalevala a finn és a magyar irodalomban	Idem	Varga P. Ildikó: Hiisi szarvasától a csodaszarvasig. EME, Kolozsvár, 2010. 131–169.
4. Gender- és queerkérdések a finn irodalomban	Idem	Leena Kirstinä: Csomópontok a kortárs finn irodalomban. Lettre 90., 2013 ősz (finn szám) http://www.c3.hu/scripta/lettre/lettre90/kirstina.htm Varga P. Ildikó: Önmagukat elbeszélő szövegek. Szépirodalmi Figyelő 2019/5 70-79. Eitler Tamás: A kortárs finn próza témái és tendenciái az modernitás rendszerében http://www.kalligramoz.eu/Kalligram/Archivum/1998/VII.-evf.-1998.-oktober-Finn-muveszet-es-gondolat/A-kortars-finn-proza-temai-es-tendenciai-az-irodalmi-modernitas-rendszereben
5. Politika és történelem a 20. századi finn prózában	Idem	https://konyvesmagazin.hu/kritika/egy_koncentracios_tabor_balladaja.html Balázs Renáta interjúja Rosa Liksommal http://tiszatajonline.hu/?p=122605
6. Finnugor kisebbségi irodalmak	Idem	Viinikka-Kallinen, Anitta: While the wings grow. In: Planning a new standard language. Finnic

A dékáni jóváhagyás időpontja
A felelős dékán neve és aláírása

Fennoskandiában.		minority languages meet the new millennium, Sulkala, Helena – Mantila, Harri (ed.), Helsinki, SKS, Studica Fennica Linguistica, 2010. 156–166. Molnár Bodrogi Enikő: Határjárók a fennoskandiai kisebbségi irodalmakban. A számi, a meänkieli és a kvén irodalom esete (Regionauți în literaturile minoritare din Fenoscandia – Cazul literaturii sami, meänkieli și kvene) = Erdélyi Múzeum 2018/3. 42–59. Hirvonen, Vuokko: Sami Media, Arts and Literature. www.uarctic.org/BCS322_mod9_24kXj.pdf file 11–17.
7. Bengt Pohjanen, a meänkieli szépirodalom megteremtője.	Idem	Molnár Bodrogi Enikő: A nyelvnélküliségtől az emberré válásig. = Kultúrák határán. II. köt. Szerk. Bányai Éva. RHT Kiadó, Bukarest-Sepsiszentgyörgy. 2010. 117–127. Molnár Bodrogi Enikő: Virtuális ország valódi nyelvvel. A meänkieli szépirodalom teremtett világa. = Újrateremtett világok. Írások Cs. Gyimesi Éva emlékére. Szerk. Balogh F. András, Berszán István, Gábor Csilla. Argumentum. Budapest. 2011. 71–80. Molnár Bodrogi Enikő: Utószó. = Pohjanen, Bengt: A csempészkirály fia. Koinónia. Kolozsvár. 2011. 201–205. Heith, Anne 2007: Fluid Identities and the Use of History: The Northern Lights Route and the Writings of Bengt Pohjanen. www.ep.liu.se/ecp/025/
Könyvészet Heith, Anne 2007: Fluid Identities and the Use of History: The Northern Lights Route and the Writings of Bengt Pohjanen. Laitinen, Kai: A finn irodalom története. Gondolat. Budapest. 1981. Molnár Bodrogi Enikő: A nyelvnélküliségtől az emberré válásig. = Kultúrák határán. II. köt. Szerk. Bányai Éva. RHT Kiadó, Bukarest-Sepsiszentgyörgy. 2010. 117–127. Molnár Bodrogi Enikő: Virtuális ország valódi nyelvvel. A meänkieli szépirodalom teremtett világa. = Újrateremtett világok. Írások Cs. Gyimesi Éva emlékére. Szerk. Balogh F. András, Berszán István, Gábor Csilla. Argumentum. Budapest. 2011. 71–80. Molnár Bodrogi Enikő: Utószó. = Pohjanen, Bengt: A csempészkirály fia. Koinónia. Kolozsvár. 2011. 201–205. Molnár Bodrogi Enikő: Határjárók a fennoskandiai kisebbségi irodalmakban. A számi, a meänkieli és a kvén irodalom esete (Regionauți în literaturile minoritare din Fenoscandia – Cazul literaturii sami, meänkieli și kvene) = Erdélyi		

Múzeum 2018/3. 42–59. Varga P. Ildikó: Hiisi szarvasától a csodaszarvasig. EME, Kolozsvár, 2010. Viinikka-Kallinen, Anitta: <i>While the wings grow</i>. In: <i>Planning a new standard language. Finnic minority languages meet the new millennium</i>, Sulkala, Helena – Mantila, Harri (ed.), Helsinki, SKS, Studica Fennica Linguistica, 2010. 156–166. Ugron Nóra: Emberiséghotel (Leena Krohn: Hotel Sapiens és más irracionális elbeszélések) https://aszem.info/2017/08/emberiseghotel/ A nagy pánikzavar (Sofi Oksanen: Baby Jane) https://ujso.com/kultura/a-nagy-panikzavar Egy pozsonyi nő, aki jobban ír finnül, mint a finn írók többsége. Interjú Aleksandra Salmelával https://ujso.com/kultura/egy-pozsonyi-no-aki-jobban-ir-finnul-mint-a-finn-irok-tobbsege		
8.2 Szeminárium / Labor	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1. Impivaara a finn valóság képeként Aleksis Kivi A hét testvér című regényében.	Diálógus; frontális és csoportmunka, megbeszélés	Kivi, Aleksis: A hét testvér. Magyar Helikon. 1974. 129–171.
2. Szemelvények a finn lírából.	Idem.	Finn költők antológiája. Válogatta és szerk. Fábián László. Kozmosz Könyvek. Bp. 1973. 106–123. (Eino Leino), 314–321. (Katri Vala), 403–425. (Paavo Haavikko). Manner, Eva-Liisa versei. In Nagyvilág 1977/1–2. 38–40. Finn költők magyarul. Ford. Gellért Sándor. Kriterion Könyvkiadó. Bukarest. 1972. 16–25. (Eino Leino), 101–104. (Lauri Viljanen).
3. Magyar Kalevala?	Idem.	Szálinger Balázs: Kalevala https://szinhaz.net/wp-content/uploads/pdf/drama/2008_09_drama.pdf
4. Feminizmus, maszkulinizmus, queer	Idem	Pirkko Saisio: Legkisebb közös többszörös. Polar, Bp., 2018. (ford. Varga P. Ildikó), Pirkko Saisio: Ellenfény. Polar, Bp., 2021. (ford. Varga P. Ildikó), Pirkko Saisio: Vörös válnakönyv. Polar, Bp., 2023. (ford. Varga P. Ildikó),
5. Ész történelem a finn irodalomban.	Idem	Sofi Oksanen: Tisztogatás. (ford. Pap Éva) Scolar, Bp., 2010.
6. Finn irodalom és/vagy északi irodalom. Rosa Liksom rövidprózája.	Idem.	Rosa Liksom szövegei Jankó Szép Yvette fordításában. https://tizatajonline.hu/irodalom/rosa-liksom-irasai/ https://revistaechinox.ro/2011/01/rosa-liksom-mielott-ez-a-borzalom/
7. A nyelvtelenség és kitaláltottség motívumai Bengt	Idem.	Pohjanen, Bengt: A csempészkirály fia. Koinónia. Kolozsvár. 2011. 1–20, 117–133, 176–182.

Pohjanen: A csempészkirály fia című regényében.		
Könyvészet Finn költők antológiája. Válogatta és szerk. Fábián László. Kozmosz Könyvek. Bp. 1973. Kalevala (oricare traducere in lb. maghi.) Kivi, Aleksis: A hét testvér. Magyar Helikon. 1974. Liksom, Rosa - texte. (trad. de Jankó Szép Yvette): https://tiszatajonline.hu/irodalom/rosa-liksom-irasai/ https://revistaechinox.ro/2011/01/rosa-liksom-mielott-ez-a-borzalom/ Oksanen, Sofi: Tisztogatás. (trad. de Pap Éva) Scolar, Bp., 2010. Pohjanen, Bengt: A csempészkirály fia. Koinónia. Kolozsvár. 2011. Saisio, Pirkko: Legkisebb közös többszörös. Polar, Bp., 2018. (trad. de Varga P. Ildikó) Saisio, Pirkko: Ellenfény. Polar, Bp., 2021. (trad. de Varga P. Ildikó) Saisio, Pirkko: Vörös válókönyv. Polat, Bp., 2023. (trad. de Varga P. Ildikó) Szálinger Balázs: Kalevala https://szinhaz.net/wp-content/uploads/pdf/drama/2008_09_drama.pdf		

9. Az episztemikus közösségek képviselői, a szakmai egyesületek és a szakterület reprezentatív munkáltatói elvárásainak összhangba hozása a tantárgy tartalmával.

- Az ARACIS kritériumainak megfelelően, az intézet/a tanszék együttműködik a szakmai és a társadalmi-gazdasági szférák képviselőivel, különösképp a Megyei Tanfelügyelőségekkel.

10. Értékelés

Tevékenység típusa	10.1 Értékelési kritériumok	10.2 Értékelési módszerek	10.3 Aránya a végső jegyben
10.4 Előadás	Jártasság a témában és a szakirodalomban A megadott vizsgafeladatra koncentráció	Szóbeli vizsga Az ismeretek felmérése, 1-től 10-ig történő osztályozás	75 %
10.5 Szeminárium / Labor	A vitaindító, a beszélgetés moderálásának és a szemináriumi tematika kifejtésének értékelése.		25%
10.6 Minimális követelmények			
- A kötelező szakirodalom elolvasása - Jelenlét a szemináriumon (1 hiányzás megengedett) a félév során egyszer szemináriumi vitaindítót tartani			

A dékáni jóváhagyás időpontja
A felelős dékán neve és aláírása

11. SDG ikonok (Fenntartható fejlődési célok/ Sustainable Development Goals)²

	A fenntartható fejlődés általános ikonja						
							

Kitöltés időpontja:
2025. 1. 15.

Előadás felelőse:

Dr. Bodó E.

Szeminárium felelőse:

V. K. K.

Az intézeti jóváhagyás dátuma:
2025. 02. 10.

Intézetigazgató:

[Signature]

² Csak azokat az ikonokat tartsa meg, amelyek az SDG-ikonoknak az egyetemi folyamatban történő alkalmazására vonatkozó eljárás szerint illeszkednek az adott tantárgyhoz, és törölje a többit, beleértve a fenntartható fejlődés általános ikonját is – amennyiben nem alkalmazható. Ha egyik ikon sem illik a tantárgyra, törölje az összeset, és írja rá, hogy „Nem alkalmazható”.

A dékáni jóváhagyás időpontja
A felelős dékán neve és aláírása